

Colofon:

Maandblad

Verschijnt niet in juli en augustus.

Belgische Theosofische Vereniging vzw
Geuzenplein 8, 1000 Brussel:

Website: www.ts-belgium.be & [Facebook](#)

Email: info@ts-belgium.be

Belgische Orde van Dienst: [Facebook](#)

Email: tos@ts-belgium.be

Verantwoordelijke uitgever :

Sabine Van Osta

p/a Milisstraat 22, 2018 Antwerpen

Jaargang 16-nummer 7-8 zomer 2021

Mission Statement of the Theosophical Society

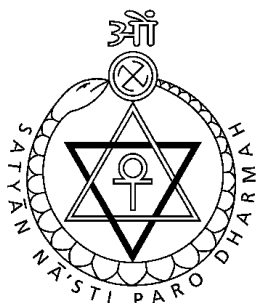
To serve humanity by cultivating an ever-deepening understanding and realisation of the Ageless Wisdom, spiritual Self-transformation, and the Unity of all Life."

Missie van de Theosophical Society (Adyar)

Het dienen van de mensheid door het ontwikkelen van een zich steeds verdiepend inzicht in, en verwerkelijking van de tijdloze wijsheid, spirituele zelf-realisatie en de eenheid van alle leven.

De drie doelstellingen

De Theosofische Vereniging kent de volgende doeleinden:

1. Het vormen van een kern van de universele broederschap der mensheid, zonder onderscheid van ras, geloof, geslacht, kaste of huidskleur.
2. Het aanmoedigen van de vergelijkende studie van godsdienst, wijsbegeerte en wetenschap.
3. Het onderzoeken van de onverklaarde wetten van de natuur en van de vermogens die in de mens latent aanwezig zijn.

De Theosofische Vereniging streeft voor haar leden een volledige vrijheid van denken na. Ze verwelkomt als leden al diegenen die de drie doelstellingen kunnen onderschrijven en die bereid zijn haar Statuten te respecteren.

Het Witte Lotusblad

Deze nieuwsbrief wordt maandelijks uitgegeven door Loge Witte Lotus. (verschijnt niet in juli en augustus)

Elektronische verzending is gratis.

Een papieren versie is eveneens te verkrijgen.

Abonnement van januari tot december: bedrag € 10 of bedrag per nummer € 1, over te schrijven op de rekening van Loge Witte Lotus

IBAN BE88 7340 4396 3641
tnv Loge Witte Lotus FV

In dit nummer:

Missie van de Theosophical Society	1
De Drie doelstellingen	
Contactgegevens Theosophical Society & informatie Loge Witte Lotus & Vrijheid van denken	2
Getijden van het denkvermogen	3
Het derde doeleinde	6
Theosofie propageren en voorleven	10
De Oude Man en theosofie	13
De Theosofische Orde van Dienst	19
Activiteiten	20

The Theosophical Society

De Theosophical Society werd opgericht te New York op 17 November 1875 door Helena Petrovna Blavatsky, Kolonel Henry Steel Olcott, William Quan Judge en anderen.

Haar internationaal hoofdkwartier is gevestigd te Adyar (Chennai), India. Het is een ontmoetingsplaats van zoekers naar waarheid en heeft afdelingen in vele landen over de hele wereld. Website: www.ts-adyar.org

In Naarden, Nederland, is, in een prachtige en bosrijke omgeving, het Europees Internationaal Theosofisch Centrum (I.T.C.) gevestigd.

Informatie over activiteiten - website: www.itc-naarden.org

De Belgische Theosofische Vereniging vzw

De Belgische Sectie van de Theosophical Society werd opgericht op 7 juni 1911. Haar hoofdzetel is gevestigd in Brussel en momenteel zijn er afdelingen te Antwerpen, Brussel en Gent. Net als de Belgische Sectie organiseren alle afdelingen met grote regelmaat voordrachten en studiethemabijeenkomsten en sommige, waaronder die in Antwerpen en Brussel, beschikken over een eigen bibliotheek.

De voornaamste taak van de vereniging bestaat erin gelijkgestemde mensen bij elkaar te brengen en hen te stimuleren in hun zoekproces naar waarheid.

Voor alle informatie over de verschillende afdelingen en hun programma, kan u contact opnemen via email: info@ts-belgium.be of telefonisch: +32 476 879 968 en +32 486 631 997.

Alle links, nationaal en internationaal, zijn te vinden op de nationale website: www.ts-belgium.be, alsook op de website van Loge Witte Lotus: www.logewittelotus.be

Loge Witte Lotus

Bijeenkomsten: Bijeenkomsten: Milisstraat 22, 2018 Antwerpen

Secretariaat: Molenkouter 13 Bis, 2890 Puurs-Sint-Amands

Telefoon: (0476) 879 968 of (0486) 631 997

Bankgegevens: IBAN BE88 7340 4396 3641 - tnv Loge Witte Lotus FV

Internet: <http://www.logewittelotus.be> & [Facebook](https://www.facebook.com/logewittelotus)

E-mail: info@logewittelotus.be & loge.witte.lotus@ts-belgium.be

Deelname in de kosten activiteiten:

Thema-avonden: leden gratis - niet-leden: gratis bij een eerste kennismaking, € 2 bij elke volgende aanwezigheid

Zondaglesingen: leden € 2—niet-leden: € 7

Vrijheid van denken

De Theosophical Society heeft zich wijd en zijd over de wereld verspreid en leden van alle religies zijn en worden er lid van zonder dat ze de specifieke dogma's, leringen en geloofsovertuigingen van hun eigen geloof opgeven. Daarom is het wenselijk het feit te benadrukken dat er geen enkele lering, geen enkele mening is, door wie ook onderwezen of gekoesterd, die in enig opzicht voor enig lid van de Vereniging bindend is, dat er geen lering, mening is die niet vrijelijk door enig lid mag worden aangenomen of verworpen. Instemming met haar drie doeleinden is de enige voorwaarde voor lidmaatschap.

Geen leraar of schrijver, van H.P. Blavatsky tot nu toe, heeft enige autoriteit om zijn leringen of opvattingen op te leggen aan leden. Elk lid heeft evenveel recht om zich te verbinden aan elke school van denken welke hij/zij wenst te kiezen, maar hij/zij heeft geen recht om die keuze aan een ander op te dringen.

Noch een kandidaat voor enig werk, noch enige stemgerechtigde kan onverkiesbaar gemaakt worden of het stemrecht verliezen wegens enige opvatting die hij/zij heeft of wegens het lid zijn van een school van denken waartoe hij/zij zou behoren. Meningingen of opvattingen geven geen recht op voorrechten en kunnen evenmin aanleiding zijn om strafmaatregelen te nemen.

De leden van de 'General Council' vragen elk lid van de Theosophical Society ernstig om deze fundamentele principes van de Theosophical Society te verdedigen, te handhaven en er naar te handelen, en ook onbevreesd zijn eigen recht te doen gelden op vrijheid van denken en van meningsuiting, binnen de grenzen van hoffelijkheid en rekening houdend met anderen.

Bescherming Persoonsgegevens: Alle informatie betreffende de Wet op de Privacy en de persoonsgegevens is te bekomen via mail: info@ts-blgium.be of per brief, gericht aan de Belgische Theosofische Vereniging vzw, tav Sabine Van Osta, Geuzenplein 8 te 1000 Brussel.

In haar boek *De Geheime Leer* neemt H.P. Blavatsky (hierna HPB), voordat ze het eigenlijke werk inleidt, even de tijd om onze aandacht in een specifieke richting te sturen. Ze zegt dat alles wat volgt gefundeerd moet zijn op een basisbegrip: De Geheime Leer is gebaseerd

op de Stanza's van Dzyan, en als de lezer de beschouwingen in de stanza's wil kunnen waarderen moet men vertrouwd zijn met enkele grondbegrippen die zij de drie grondstellingen noemt (*De Geheime Leer I, Proloog [14]*).

De eerste fundamentele grondstelling introduceert een alomtegenwoordig, eeuwig, grenzeloos en onveranderlijk beginsel, waarover elke speculatie onmogelijk is (*De Geheime Leer I, Proloog [14]*), beschreven als ondenkbaar en onuitsprekelijk. De tweede grondstelling spreekt over periodiciteit en dat is wat ik hier wil bespreken. De derde grondstelling heeft betrekking op de verplichte pelgrimstocht voor iedere ziel (*De Geheime Leer [17]*). Dit komt dicht bij onze ervaring en ons huidige niveau van begrijpen.

In de tweede grondstelling (*De Geheime Leer I, Proloog [16]*) zegt HPB dat er een bepaalde waarneeming is die men op ieder gebied van de natuur heeft gedaan, onmiskenbaar en universeel: de wet van periodiciteit. Ze noemt enkele van de vele voorbeelden, zoals de afwisseling tussen dag en nacht, leven en dood, slapen en waken, enzovoort. Deze periodieke gebeurtenissen zijn zo universeel dat zij periodiciteit beschrijft als een absolute wet van het universum.

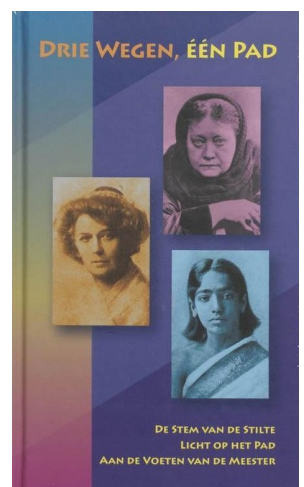
Wij ervaren ook perioden, langere combinaties van dag en nacht: we hebben de kringloop van het jaar waarin de aarde rond de zon draait. Hij begint op één punt en keert terug tot datzelfde punt in relatie tot de zon. Dat is het zonnejaar waarin vele kleinere afwisselingen optreden, zoals 365 perioden van dag en nacht. Hetzelfde idee van perioden doet zich op alle niveaus voor, van klein tot groot. Zo zijn er ook kosmische dagen en nachten: de dag van Brahman en de nacht van Brahman. We spreken over het leven van een planeet als een van deze 'dagen', en over zijn verdwijnen als een van deze 'nachten'. Dit zijn enorme tijdsspannen waarvoor ons begripsvermogen noodzakelijkerwijs te beperkt is.

Dit idee van periodiciteit wordt in alle spirituele tradities van de wereld op verschillende manieren

uitgewerkt. In het christelijke Bijbelboek *Prediker* staat een vaak geciteerde weergave van deze tweede fundamentele grondstelling: *Voor alles wat gebeurt is er een uur, een tijd voor alles wat er is onder de hemel ...* De schrijver geeft dan een lange lijst van sommige van deze 'tijden': *een tijd om geboren¹ te worden en een tijd om te sterven, een tijd om te planten en een tijd om te rooien, een tijd om te doden en een tijd om te helen, een tijd om af te breken en een tijd om op te bouwen, een tijd om te huilen en een tijd om te lachen, een tijd om te rouwen en een tijd om te dansen (...)* (Statenvertaling, *Prediker 3:1-8*). Alles heeft zijn tijd. Zolang er manifestatie is, is er verandering. Veel van wat wij herkennen als cycli in de natuur weerspiegelt zich ook in onze eigen psychologische cycli. Deze inwendige getijden zijn het onderwerp van dieper onderzoek naar de aard van de menselijke ervaring, zoals zij onder woorden wordt gebracht in de geschriften en spirituele richtingen van de hele wereld.

Er is een specifieke cyclus waarop leven en leer van de Boeddha zich speciaal richten: een zich voortdurend herhalend wiel waarop de mensheid gevangen zit, een cyclus waar wij onverbiddelijk doorheen gaan (en deze cyclus wordt samsara genoemd) het wiel dat leidt van geboren worden, door het leven heen gaan naar de dood, en weer opnieuw geboren worden. Nauw verbonden met samsara is een andere duidelijk psychologische cyclus, bekend als de twaalf nidana's, de onderling afhankelijke schakels van oorzaken die ons in samsara voeren en ons vasthouden. Deze keten heeft zijn begin in onwetendheid en als einde de dood en opnieuw geboren worden. Als er geen ander element aanwezig zou zijn, dan zouden deze cycli de mensheid veroordelen tot een eindeloze herhaling van een onbevredigend bestaan.

Er doet zich echter wél een ander element voor: de factor van bewustzijn en in het bijzonder dat bewustzijn dat een graad van zelfbewustzijn heeft bereikt. De mogelijkheid om de cyclus te doorbreken en 'van het wiel af te stappen' doet zich voor op het punt in iemands ontwikkeling waar het gezegde dat ieder mens zijn eigen absolute wetgever is een betekenis begint te krijgen (Mabel Collins, *Licht op het Pad*, in *Drie Wegen, één Pad*, blz.171). In plaats van een zich voortdurend herhalende kringloop zonder onderbreking tilt het gebruik van een ontplooid bewustzijn de mens uit boven het niveau van deze

voortdurende herhaling van een door onwetendheid gevoed bestaan. Van bovenaf bekeken is het een cirkel; gezien vanuit een andere hoek met een zich ontvouwend bewustzijn zien we meer een spiraal. Dit gebeurt op verschillende niveaus. Er wordt iets diepers toegevoegd, zodra bewustzijn zich ontvouwt.

Getijden van innerlijke activiteit zijn ingebed in de sociale, religieuze en spirituele praktijken van de wereld. In India bestaat het welbekende schema van de levensfasen, bekend als de vier ashrama's – de vier stadia van iedere incarnatie. Het begint met de jeugd, de brahmachari ashrama, waarin leren, luisteren en horen de passende activiteiten voor dat levensgetijde zijn. Het is een groeien in die zin dat de periode van leren het mogelijk maakt om het geleerde in het volgende stadium uit te drukken. Het is niet anders dan wat wij zien als de seizoenen in de natuur. Men bereidt zich voor op de werking van wat volgt.

Na de fase van leren komt de toepassing van wat geleerd werd in de fase van het gezinshoofd, grihastha, waarin de nadruk ligt op verantwoordelijkheden voor familie, carrière en gemeenschap.

Na de fase van gezinshoofd doorlopen te hebben komt een periode van zich terugtrekken, net zoals de lente tot de zomer leidt, die weer tot de herfst voert. Het is een periode waarin de kracht die gedurende het leven is opgewekt iemand naar zijn wortels trekt, naar een tijd van rust, van contemplatie, van zich terugtrekken uit de actieve wereld. In het klassieke India werd dit gezien als de fase van de woudbewoner of kluizenaar (vanaprastha).

De tijd van zich terugtrekken maakt het mogelijk een beweging te ervaren naar een fundamenteel centrum waarvan de volledige uitdrukking gedurende de normale levensloop werd verstikt.

Deze periode van woudbewoner biedt de mogelijkheid voor de volgende fase (en dat gingen velen nu en in het verleden gewoonlijk niet aan) van renunciatie, verzaking, afstand doen, het stadium van de sannyâsîa die alles wat hem verbindt met het wereldse leven opgeeft en zich volledig richt op eenwording met het goddelijke. Dit zijn de uitdrukkingen van fasen, getijden in een incarnatie - een cyclus binnen een andere cyclus - waar we ons van bewust zijn.

De grote vraag die Ramana Maharshi stelde: 'Wie ben ik?' is ook voortdurend onze vraag. Hoe we die beantwoorden bepaalt hoe we ons in de wereld gedragen. Er zijn vele manieren waarop zich dit uitdrukt. 'Wie ben ik?' betekent vanuit occult oopunt dat ieder mens een uit-

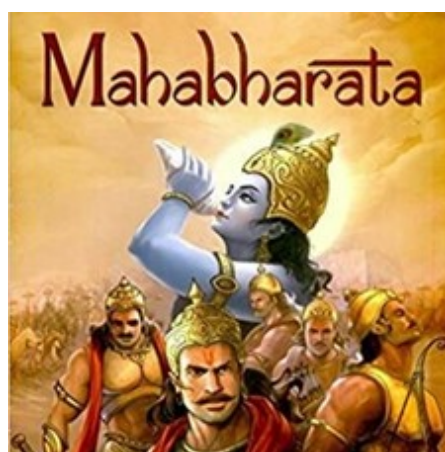
drukking is van de hoogste geest en de laagste materie, met elkaar verbonden door het denkvermogen (manas of mind). Dat heeft niet alleen betrekking op de individuele mens, maar op het stadium van menszijn. Ieder van ons deelt in deze drievoudige natuur, haar wetten en sturende krachten. De verbindingschakel tussen hoogste geest en laagste materie is altijd het denkvermogen. Het is essentieel om de werking van het denkvermogen in relatie tot deze andere twee stromen te leren begrijpen. Dit schijnt onze zoektocht te zijn, ieder moment waarop we op een ontwaakte manier reageren.

In ons proces van bewustzijnsontwikkeling is het denkvermogen altijd de eerste component die erbij betrokken is. Begrip en vaardigheid om met de capaciteiten van het denkvermogen te werken zijn noodzakelijk om effectief te zijn in dit ontwikkelingsproces. Het denkvermogen heeft zijn getijden. Hoe zien die getijden eruit? Hoe kunnen we die beschrijven en, belangrijker, hoe kunnen we deze getijden ervaren? Hoe kunnen we omgaan met deze wisselende aard van het denkvermogen? De geschriften van de wereld behandelen dit fundamentele probleem op veel verschillende manieren. Eén van de spirituele juwelen van de mensheid is een klein deel van het grote epische gedicht, de Mahabharata. Daarin vinden we de Bhagavad Gita. Deze bijzondere tekst is een onuitputtelijke bron van nauwkeurige, krachtige en bruikbare beschrijvingen van sommige van deze getijden van het menselijk denkvermogen en hoe deze zich uitgebreider kunnen uitdrukken.

Het potentieel van het menselijke denkvermogen wordt in De Geheime Leer beschreven als een denkvermogen om het heelal te omvatten (De Geheime Leer II. Stanza IV.17. [105]). In de Gita vindt een dialoog plaats tussen de strijder-prins Arjuna en zijn wagenmenner Krishna, het innerlijk goddelijke. De Gita is een poging om ons iets over te brengen van dit hogere potentieel. De betekenis ervan wordt afgezwakt als we het als een historische conversatie beschouwen, hoewel dat zijn waarde kan hebben. De Gita heeft, net als alle diepe waarheden, meer de aard van een mythe. Een feit is iets heel kleins. De wereld is vol betekenisloze feiten. Een mythe daarentegen is het

grootse verhaal dat put uit symbolische uitdrukkingskracht, en deze symbolen verbinden zich met de diepere lagen van ons bewustzijn. Dat maakt voor ons een ervaring op een veel dieper niveau mogelijk.

Als er ergens in een verhaal een prins optreedt, dan is hij dus nog geen koning. Hoewel hij koninklijk van aard is heeft de ontwikkeling die nodig is voor zijn ware koninklijke status en zijn heerschappij over het koninkrijk nog niet plaats-

gevonden. Als we een prins tegenkomen hebben we onmiddellijk het idee dat er nog meer moet komen. Het verhaal van de Bhagavad Gita begint met prins Arjuna aan het begin van een grote veldslag. Het eerste hoofdstuk spreekt over een specifiek getij van het denkvermogen dat rijk aan potentieel is. Rijk in die zin dat het de manier beïnvloedt waarop wij deze ervaringen trachten te vermijden. We maken dergelijke ervaringen in het dagelijkse leven niet graag mee, zelfs niet bij onze pogingen om onszelf te ontwikkelen en te begrijpen.

Het eerste hoofdstuk van de Gita spreekt over de diepe en leven veranderende ervaring van Arjuna's vertwijfeling, zijn wanhoop en zijn neerslachtigheid. Alleen vanuit dit begingetij van het denkvermogen kon de dialoog plaatshebben. Zonder de verpletterende ervaring van vertwijfeling zou er geen dialoog mogelijk zijn tussen het kleine zelf en het goddelijke. Dit moeten we op waarde schatten. Niemand die van zichzelf zegt dat hij een gezond denkvermogen heeft zoekt wanhoop of vertwijfeling op. Een feit is dat we ook de lente, zomer of winter niet opzoeken. Die hebben hun tijd en komen over ons heen, of we ze nu zoeken of niet.

Normale intelligentie zou van ons eisen dat we ons voorbereiden op dat waarvan wij weten dat het komt. Net zoals wij gedurende ons leven voorbereidingen treffen voor het moment dat we er niet langer zullen zijn: we geven onze bezittingen door, geven ons huis weg, stellen een testament op. Dat is normaal gedrag om voorbereid te zijn. Op een dieper niveau bereiden we ons gedurende ons leven ook voor door te ervaren wat het voor het bewustzijn betekent om zonder lichaam te functioneren. We nemen de tijd voor meditatie, voor een juist perspectief op de relatie van bewustzijn en zijn voertuig. Uit dit proces komen onherroepelijk ervaringen voort die, indien juist begrepen, het proces van overgaan gemakkelijker maken. Iedereen die de ervaring heeft gehad van leven buiten het lichaam² zal op het moment van sterven zelden hunkeren naar de beperkingen, de pijn en het lijden die met leven in een lichaam gepaard gaan. Dat is deel van de oefening.

Arjuna was klaar voor iets waarop zijn hele leven hem had voorbereid. Als lid van de strijderskaste was het zijn aard, training en ervaring dat het zijn leven, zijn dharma was om strijd te leveren. Juist toen zo'n rechtvaardige en nobele strijd zich voordeed was de keuze wat zijn dharma betreft duidelijk. De keuze van dit speciale getij van zijn denkvermogen was echter in tegenspraak met zijn eigen aard, zijn dharma. Daarom vond het gesprek plaats.

Natuurlijk ging de aard van dat gesprek de strijd die voor hem lag verre te boven.

In het begin van het gesprek met Arjuna gebeurt er net zoiets als er gebeurt tussen ouder en kind. Het kind heeft een moment van vrees of onzekerheid, berustend op een onjuist wereldbeeld. Wat gebeurt er dan? Wij nemen het kind in onze armen en praten ertegen. Krishna, de goddelijke ouder, zegt tot zijn verontruste kind: 'Het is goed, maak je geen zorgen, er is meer dan jij ziet. Er komt een tijd wanneer je zult erkennen dat geen van deze mensen met wie je slag gaat leveren zal sterven, ook zullen zij niet tot leven komen. Niets wordt geboren, niets sterft; alles is een uitdrukking van de goddelijke natuur.' Als Arjuna's denkvermogen tot rust komt, doet zich een diepere ontvankelijkheid voor en beginnen de lessen van de Gita zich te ontvouwen. Voor ons doel zouden wij dit aspect van getijden in de fluctuaties in ons eigen bewustzijn kunnen we er iets aan doen.

Vroeger had ik een leraar bij wie onze groep jonge mensen zich verzamelde om naar hem te luisteren. Hij sprak over vele diepgaande dingen. Veel hield verband met zijn eigen levenservaring, hij was aanmerkelijk ouder dan wij. Soms hield hij op met praten en vroeg aan ons: 'Begrijpen jullie wat ik zeg?' Af en toe vroeg hij dat rechtstreeks aan mij en omdat ik altijd geconcentreerd trachtte te luisteren naar wat hij zei, antwoordde ik: 'Ja zeker, ik begrijp het.' Hij bleef dan een ogenblik stil, keek naar mij en zei dan: 'Nee je begrijpt het niet!' Ik ging ertegenin: 'Jawel ik begrijp het wel' en herhaalde dan precies de woorden die hij had gebruikt. Steeds bleef hij me heel vriendelijk aankijken, schudde dan zijn hoofd en zei:

'Nee je hebt me gehoord, maar je begrijpt het nog niet. Maar dat komt wel. De tijd zal komen dat de betekenis achter deze woorden in de ontwikkeling van je eigen bewustzijn en begripsvermogen hun beloop zal hebben. Op een gegeven moment zullen beide elkaar ontmoeten en

zul je het begrijpen. Voorlopig heb je kennis. In dat moment in de toekomst zit de mogelijkheid van begrijpen, iets dat kennis teboven gaat, zoals ruimte het firmament te boven gaat.'

Dit is de mogelijkheid. Op dit moment staan ons werk, onze capaciteiten ons toe om te proberen te begrijpen. We weten dat door inspanning dingen kunnen worden volbracht, maar begrijpen hoort daar niet toe, en wijsheid al helemaal niet. Op het moment waarop we ons nu bevinden doen we moeite. Onze verantwoordelijkheid, ons dharma, voor ons voor wie een spiritueel pad betekenis heeft, is om het te proberen. In De Brieven van de Meesters, in de geschriften van HPB, wordt één ding steeds opnieuw

benadrukt: we moeten proberen te begrijpen. Succes is niet gegarandeerd, en het wordt niet vereist, maar streven en moeite doen ligt binnen het bereik van iedereen, zonder uitzondering. Geen moeite doen is onoprecht gedrag. Een zekere ernst die geen humorloosheid is, is noodzakelijk bij iedere getij van het denkvermogen.

- 1 Noot van de vertaler: Modernere bijbelvertalingen, zoals de NBG en de Willibrord schrijven: 'een tijd om te baren'. De Nieuwewereldvertaling van de Jehova's Getuigen schrijft: 'een tijd voor geboorte'.
- 2 Zoals een uittreding of een bijna-doodervaring

Uit *The Theosophist*, december 2017.
Vertaling: Marianne Plokker
Theosofia juni 2019

Het derde doeleinde

Tim Boyd

Sinds de oprichting van de Theosophical Society (TS) hebben grote veranderingen in de wereld plaatsgevonden. Voor twintigers, of voor mensen die nog jonger zijn, is de wereld waarin zij leven op veel manieren anders dan de wereld waarin hun ouders zijn opgegroeid. Zo heb ik bijvoorbeeld in mijn kelder nog drie- tot vierhonderd vinyl grammofoonplaten liggen waarmee mensen zo'n honderd jaar lang thuis muziek beluisterden. Mijn dochter, of ieder ander van haar leeftijd, heeft nooit de ervaring gehad om een plaat te draaien of muziek te horen via deze inmiddels verouderde technologie.

Tim Boyd & de Dalai Lama

Zelfs de geluiden van de hedendaagse muziek zijn anders. Veel moderne muziek gebruikt elektronisch vervaardigde geluiden, geluiden die niet op natuurlijke wijze zijn geproduceerd. Het bewustzijn van jongeren wordt afgestemd op en beïnvloed door energieën die nooit eerder in de wereld beschikbaar waren. Ons huidige gebruik van een scala aan computerschermen en andere apparatuur, maakt nu geheel deel uit van ons leven, en de snelheid van communicatie en reizen heeft ook onze perceptie van tijd en ruimte diepgaand veranderd. Zoals we hebben gezien bij ontwikkelingen als de Arabische Lente protesten (de golf van opstanden en protesten vanaf december 2010, redactie), waarvan we vroeger vonden dat deze op afgelegen plaatsen plaats vonden, blijken nu onmiddellijke invloed te hebben op de hele wereld. Onrust in Libië laat de benzineprijzen stijgen in Chicago, Delhi en Tokio. Iemand niest in een vliegtuig in Singapore en een epidemie arriveert in Toronto. Deze nieuwe omstan-

digheden veroorzaken soms grote problemen in de wereld, maar verschaffen ook enorme mogelijkheden.

De beroemde Griekse tragedieschrijver Sophocles maakte de diepzinnige opmerking: *Niets groots komt in de wereld zonder een vloek*. Carl Jung zei het op een andere manier: *Waar licht is, is schaduw*.

In de uiterlijke wereld hebben dus grote en snelle veranderingen plaatsgevonden. Alnog precies dezelfde uitdagingen: het gevoel van afgescheidenheid, de overtuiging dat we op de één of andere manier verschillend en afgescheiden zijn, van elkaar en van de natuur. In 2008 werd de wereld voor het eerst in de menselijke geschiedenis hoofdzakelijk stedelijk. In vroegere tijden zouden steden met meer dan twintig miljoen inwoners, zoals Sao Paulo, Tokio, Cairo, Beijing (Peking) en Mexico-City ondenkbaar zijn geweest, maar dit is de trend die zich voortzet in de wereld. Met zoveel mensen, zo dicht bij elkaar, lijkt dit ideaal voor gemeenschapsleven en broederschap. We ervaren echter precies het tegenovergestelde: te midden van miljoenen medezielen is er een groeiend gevoel van isolatie. Mensen voelen zich buitengewoon alleen, eenzaamheid is epidemisch. Dit zijn de innerlijke condities. Als we veranderingen overwegen om ons aan de huidige tijd aan te passen, dan moeten we steeds voor ogen houden dat tijden qua uiterlijke omstandigheden altijd veranderen. Daarom is het in alle opzichten beter als we onze aandacht steeds richten op datgene wat eeuwig is.

Het derde doeleinde, of de derde doelstelling van de TS, behelst het onderzoeken van onverklaarde natuurwetten en van de vermogens die in de mens latent aanwezig zijn. In de loop der tijd is dit op verschillende manieren geïnterpreteerd. Vaak werd gedacht dat het derde doeleinde verband hield met psychische vermogens. Dat doet het ook, maar het reikt veel dieper dan dat...

Het is de moeite waard om op te merken dat de op-

richting van de Theosophical Society destijds direct verband hield met psychische fenomenen, en niet slechts daarmee verbonden, maar de feitelijke aanleiding voor haar oprichting.

Toen H.B. Blavatsky (HPB) in Amerika kwam had ze instructies gekregen dat dit de tijd en de plaats voor deze nieuwe beweging zou zijn. Zo schreef ze dat zij zich met haar reis naar Amerika voelde als een moslim die naar Mekka gaat – niet zozeer vanwege de democratie of de geschiedenis van Amerika, maar omdat Amerika het centrum van spiritualisme was.

Vandaag de dag is het moeilijk om ons voor te stellen wat de omvang en context was van de fenomenen rond de spiritualistische beweging van eind negentiende eeuw. Vanaf rond 1850 beriep een toenemend aantal mensen zich erop te communiceren met doden. Het betrof niet alleen communicatie, maar er vonden ook dramatische fenomenen plaats rond de mediums die verbonden waren met de 'geesten'. Gedurende seances verschenen mensen en voorwerpen vanuit het niets, werden stemmen of geluiden gehoord zonder zichtbare bron, en werden voorwerpen gematerialiseerd of gingen zweven.

Deze verschijnselen waren zo sensationeel en zo wijdverspreid dat ze in het nieuws kwamen en de aandacht trokken van journalisten van de grote kranten in de USA. Iedere dag verschenen wel verhalen over geesten en materialisaties. HPB was hierover opgetogen, want zij begreep spiritualisme: wat het was, en wat het niet was. Binnen de spiritualistische beweging zelf begreep men de basis van deze fenomenen echter niet goed, en omdat men er geen greep op had werden feiten over het innerlijk leven vervangen door fantasie.

Omdat deze gewoonlijk onverklaarbare verschijnselen nu de verbeeldingskracht van het publiek hadden veroverd, ging HPB ervan uit dat de spiritualistische beweging, waar toetsbaar, kon worden gebruikt om de aandacht van het publiek te leiden naar de tijdloze wijsheid, want alleen daar konden de echte, onvervalste verklaringen voor die fenomenen gevonden worden.

HPB ging naar de Eddy Farm in Vermont, waar ze Kolonel Olcott ontmoette die als journalist de seances bezocht. Olcott was een zeer vooraanstaand onderzoeker. Gedurende de Amerikaanse burgeroorlog kreeg hij de rang van kolonel vanwege zijn onderzoek naar corruptie bij hooggeplaatste militairen: ondanks voortdurende doodsbedreigingen zette hij door om de misdadigers te identificeren en ervoor te zorgen dat zij werden veroordeeld en naar de gevangenis werden gestuurd.

Met deze instelling meende Olcott dat spiritualistische verschijnselen waarvan hij het gevoel had dat deze echt waren, eveneens diepgaand onderzocht moesten worden. Voor mediums was hij een plaag:

De Eddy boerderij - Vermont (1800)

hij zette een groot aantal instrumenten op om er zeker van te zijn dat er geen bedrog plaatsvond en om uit te vinden wat er echt gebeurde. Hij stelde andere waarnemers op in een poging om bedrog te ontmaskeren. Toen hij HPB ontmoette ontstond er een band tussen hen, voor de rest van hun leven.

De feitelijke aanleiding voor de oprichting van de TS ontstond pas nadat ze vanuit de Eddy Farm waren teruggekeerd in New York. In die tijd kwamen veel mensen naar Blavatsky en Olcott toe, vooral om Blavatsky te ontmoeten en naar haar eindeloze verhalen te luisteren over vreemde landen en gebeurtenissen. Zij had de gewoonte om niet alleen over diepgaande occulte onderwerpen te spreken, maar om ook regelmatig fenomenen te produceren om haar standpunt te demonstreren. Iedereen die enige tijd bij haar doorbracht werd onvermijdelijk getuige van levitatie, het laten verschijnen van voorwerpen, helderziende berichten en talrijke andere 'bovennatuurlijke' fenomenen.

Eén van de meest voorkomende daarvan was het doen klinken van geluiden uit tafels, muren, vloeren enzovoort. Er was eens een man die twijfelde aan wat hij zag en hoorde; hij meende dat het één of ander trucje was. Om haar punt te benadrukken liet HPB kloppende geluiden in zijn bril ontstaan.

Al vrij snel verzamelde zich een groep mensen rond HPB die belangstelling had voor deze onderwerpen. Eén ervan was een man die veel wist over magische praktijken in het oude Egypte. Op een gegeven moment werd hij gevraagd hierover een lezing te geven, en daarna wilden de aanwezigen meer hierover weten. Hij stemde erin toe nog een andere lezing te geven waarin hij feitelijk de geesten uit de Egyptische magie zou oproepen en de aanwezigen zou leren hoe deze onder controle te houden. Tijdens dit gesprek stelde iemand voor om een vereniging op te richten om dit soort zaken te onderzoeken.

Dit was het moment dat het idee voor de TS voor het eerst naar voren kwam en vorm kreeg. In zekere zin was de oprichting van de TS dus sterk geworteld in haar derde doeleinde. Het idee dat in deze doelstelling naar voren wordt gebracht is inmiddels heel sterk geworden in de huidige wereld en wordt door veel andere organisaties overgenomen. Het gaat erom dat zich, slapend in ons, verschillende soorten

vermogens bevinden waarvan we ons niet bewust zijn. Deels omdat het voor ons gemakkelijker te begrijpen is, wordt onze aandacht dan snel gericht op psychische vermogens.

Vaak wordt in de TS de vraag gesteld waarom we niet meer doen om telepathie en andere psychische vermogens te cultiveren. Deze vraag wordt gewoonlijk gesteld vanuit de veronderstelling dat psychische vermogens een teken zijn van vooruitgang, van spiritueel op een hoger plan gekomen zijn. Het is in dit verband de moeite waard om op te merken dat honden en katten telepathisch zijn en een zeker niveau van psychische waarneming hebben: zij zien voortdurend dingen die wij niet zien. Tenzij men het gevoel heeft dat een kat verder ontwikkeld is dan een mens, zijn psychische vermogens waarschijnlijk geen aanwijzing van ontwikkeling.

De vermaarde schrijver en spreker Geoffrey Hodson schreef veel boeken. Een groot deel daarvan hield verband met zijn helderziende waarnemingen. Hij was niet als helderziende geboren, zoals sommige mensen; zijn helderziendheid ontstond pas later in zijn leven. Hij vertelde het verhaal van het moment dat hij zich hiervan voor het eerst bewust werd. Hij was op een avond thuis toen zijn hond in een andere kamer tegen iets aan het blaffen was. Hij stond op om te kijken wat er aan de hand was, ging de andere kamer in en keek naar waar de hond naar staarde. Eerst zag hij niets, maar toen zag hij de contouren en later de hele vorm van één van die kleine wezentjes, een soort elf. Hoewel zijn helderziende vermogens geleidelijk aan toenamen was dit de eerste keer dat hij in waaktoestand iets van deze aard zag.

We zijn vaak gevoeliger dan we voor onszelf toegeven. Iedereen heeft wel eens de ervaring gehad van ergens te lopen en dan iets angstigs, droevigs of misschien iets verheffends te voelen. In het noorden van Californië is een bos waar de grootste en oudste bomen van de planeet staan. Steeds kan men iets gewaarworden als men in de nabijheid van deze oude bomen komt. Of men psychisch gevoelig is of niet, of men een spirituele achtergrond heeft of niet, iedereen blijkt dit te ervaren. Als men de bomen nadert begint men zachter te praten en dieper adem te halen; een gevoel van heiligheid en stilte komt zowel over volwassenen als over kinderen heen. Er is iets aanwezig in deze omgeving dat door de meeste men-

sen niet wordt gezien, maar door iedereen wordt aanvoeld.

Eén van de onderwerpen waar Hodson en anderen over spraken was de voortdurende aanwezigheid van het rijk van de deva's, een hiërarchisch koninkrijk van intelligent leven. Deva's worden in de literatuur van spirituele tradities beschreven als engelen, wezens waarvan wordt gezegd dat zij deel zijn van een parallelle evolutie die dicht bij die van de mensheid staat, maar toch anders is.

Vrije wil is een onderscheidend kenmerk van de menselijke evolutie. Voor de mensheid betekent dit de vrijheid om te handelen in overeenstemming met de goddelijke wet, of juist niet. Als we het hebben over het rijk van de deva's of de engelen, dan is die keus er niet. In deze koninkrijken werken al die verschillende soorten, van hoog tot laag, in overeenstemming met de goddelijke orde der dingen. Geoffrey Hodson heeft een groot aandeel geleverd om het werk van het engelenrijk te beschrijven en de manier waarop we hiermee kunnen samenwerken. Vooral op het terrein van genezing is het vermogen om samen te werken krachtig.

Eén van de waarheden van het spirituele leven is dat iedereen die zich oprecht verbindt met het pad van spirituele ontvouwing uiteindelijk zélf een genezer wordt. Psychische vermogens kunnen zich al dan niet tonen, maar de latente vermogens om te genezen worden steeds groter. Met of zonder een specifiek genezingsritueel herstelt louter de aanwezigheid van iemand die enige ervaring heeft van een zich verdiepende eenheid al een gevoel van heelheid bij iedereen die in de omgeving van die persoon komt. In de aanwezigheid van iemand die in vrede is, of geïnspireerd, voelen we onszelf opgetild, zelfs als die persoon niets zegt. De simpele aanwezigheid van zo iemand geneest de mensen en de omgeving om hem/haar heen.

In *De Mahatma Brieven* wordt meer inzicht gegeven over het derde doeleinde. In de eerste brief van K.H. aan A.O. Hume (zie M. Conger, *Gecombineerde chronologie*, TUP 1979, bladzijde 35) beschrijft de Mahatma het proces waar wij ieder moment mee bezig zijn: *En zo bevolkt de mens voortdurend zijn stroom in de ruimte met een wereld van hemzelf, vol van het kroost van zijn fantasieën, verlangens, impulsen en hartstochten, een stroom die inwerkt op ieder gevoels- en/of zenuworgaan dat ermee in aanraking komt... De Adept ontwikkelt deze vormen bewust, andere mensen werpen ze onbewust af.*

In dezelfde brief vinden we een nadere omschrijving van de innerlijke kant van ons normale, zij het onbewuste gedrag: *Omdat iedere gedachte van de mens, na te zijn ontwikkeld, overgaat in de innerlijke wereld en een actieve entiteit wordt door zich te verbinden ... met een elementaal; dat wil zeggen met één van de half-*

<http://www.geoffreyhodson.com/Angelic-Contacts.html>

intelligente krachten van de natuurrijken. Zij blijft bestaan als een actieve intelligentie, een schepsel dat door het denken is verwekt, gedurende een langere of kortere periode, evenredig aan de oorspronkelijke intensiteit van de hersenactiviteit die haar heeft voortgebracht. Derhalve blijft een goede gedachte bestaan als een actieve weldadige kracht; een kwade gedachte als een boosaardige demon.

Op grond van de kwaliteit van onze gedachten en gevoelens beïnvloeden wij dus voortdurend anderen en onze omgeving. Waar we ook gaan, we dragen deze 'bevolking' met ons mee.

We zijn geneigd te geloven dat het universum in de verschillende rijken onder verschillende wetten werkt. In onze poging de diepere leringen te begrijpen wordt echter vaak grote nadruk gelegd op wat het hermetische axioma wordt genoemd *Zo boven, zo beneden. Zo binnen, zo buiten*. In de natuur weten we dat, als we een schaal met honing buiten plaatsen, de geur en zoetheid daarvan bepaalde insecten en vogels zal aantrekken. Als we rottend afval buiten plaatsen, dan trekken we weer andere wezens aan. Dat alles weten we, maar op de één of andere manier passen we dit fundamentele begrijpen niet toe op onze innerlijke wereld. Gedachten die gewelddadig, boos en somber zijn vormen het voedsel en onderhoud voor andere levensvormen. Of we het weten of niet, of we het willen of niet, ieder moment trekken we deze levensvormen aan en voeden hen.

Toen ik klein was gingen we zomers altijd naar Californië om mijn grootouders te bezoeken. Op een avond liep er een schattig zwerfhondje in de achtertuin van mijn oma. We vonden het een leuke hond en speelden met hem. Mijn grootmoeder zei: *Geef hem niets te eten, want dan gaat hij niet meer weg!*, maar hij was zo leuk dat we niet luisterden. We gaven hem wat voedsel en gingen naar bed. De hele nacht door stond het hondje buiten te janken om meer eten. Op dezelfde manier komt alles wat we voeden weer kloppen op de deur, ons vragend om door te gaan met het proces dat we zijn begonnen. Er is geen lege ruimte, geen plaats waar géén intelligente levensvormen zijn, gezien of ongezien.

Eén van de ideeën achter het ontwikkelen van een meditatieve levenswijze is dat we, wanneer we over vrede denken en dit ervaren, ook de wezens die worden gevoed door deze gedachten en emoties aantrekken. Als we de ervaring van compassie in actie omzetten, dan verzamelen deze wezens zich om ons heen. Door dit soort golf lengten (trillingen) kunnen zaken van een lagere en verstorende aard hier geen wortelschieten.

Er is een verschijnsel dat is verbonden met één van de meest krachtige patronen in de natuur. Als orkanen vanuit een satelliet worden gefotografeerd dan is er een georganiseerd patroon van activiteit zicht-

baar dat zich over honderden kilometers uitstrekt. Wat er onder meer gebeurt is dat zich rond de rand van deze massieve stormen veel kleinere stormen ontwikkelen, tornado's, die ook behoorlijk krachtig zijn. We zouden kunnen zeggen dat deze kleinere 'krachten' actief worden in de aanwezigheid van 'grotere' krachten.

In een gedicht van Robert Browning wordt aangegeven dat we verder zouden moeten reiken dan we kunnen grijpen, want waarvoor dient de hemel? (*Ah, but a man's reach should exceed his grasp, Or what's a heaven for?*) Onze spirituele levens behelzen het proces van het streven naar een groot beeld van één zijn of eenheid, en dat ligt altijd verder dan datgene waar we gewoonlijk naar grijpen. Om echter in dit proces steeds dichterbij het grotere te komen sluiten we noodzakelijkerwijs het kleinere in. Het bos omvat en overschrijdt de boom.

In de bijbel staat de volgende aanhaling: *In Hem (het Goddelijke) leven wij, bewegen wij en bestaan wij*. Ieder aspect van ons bestaan is een uitdrukking van heiligheid. Het enige dat ons weerhoudt van het bewust ervaren ervan is het gegeven dat we ons van dit feit niet bewust zijn, een gebrek aan alertheid. Met iedere adem, met iedere gedachte zijn we getuige, en ervaren we het alom aanwezige heilige bewustzijn, maar we zijn ons er niet van bewust. De hoogste vermogens, latent in ons aanwezig, zijn die van vrede, compassie, vriendelijkheid, harmonie, vrijgevigheid enzovoort.

In de mythologieën van spirituele tradities van alle tijden kan men diepgaande verhalen vinden die hierover gaan. Er is een mooi verhaal in de bijbel over hoe Jezus had gesproken tot een menigte. Aan het eind van de dag ging hij met zijn discipelen aan boord van een boot om naar de andere oever te varen. Tijdens de vaart ging Jezus slapen. Toen de boot midden op water was stak er een krachtige storm op en de discipelen waren bang dat de boot zou omslaan en dat iedereen zou verdrinken. Op het moment dat ze het allerbangst waren riepen ze het uit, en de slapende Christus werd wakker. Hij sprak de woorden: *Vrede! Wees kalm!* De wateren werden kalm en de storm ging liggen.

Zoals bij alle waarachtige verhalen is dit de beschrijving van het leven dat we leven. Het is niet eens zozeer een christelijke, boeddhistische of hindoeïstische beschrijving. Ieder van ons bevindt zich op reis over de wateren van gedachten en emoties. Ieder van ons heeft vele kwaliteiten, in dit verhaal vertegenwoordigd door de verschillende denkkwaliteiten van

de discipelen. Die zijn op zich allemaal goed, maar als de inspirerende aanwezigheid van de Christus ontbreekt, verliezen ze hun verbinding en ontstaat angst. Het hoogste principe in ons is het Christus principe, Atman. Zolang het slaapt zijn we kwetsbaar voor alle golven van de wereld, maar als we het in ons wakker kunnen maken, zowel voor de moeilijkheden in ons eigen leven als voor die van de mensen om ons heen, dan is het commando hetzelfde: *Vrede! Wees kalm!*

Even terug naar het derde doeleinde. Als we de onverklaarde natuurwetten en de vermogens die in ons latent aanwezig zijn onderzoeken, dan komen we voor een keuze te staan. We kunnen voortdurend kiezen waar we onze aandacht op richten, hoe we 'de stroom in onze ruimte bevolken'. Als we onze

aandacht richten op psychische zintuigen, dan zal dit ons tot op zekere hoogte wakker maken. Aandacht gericht op de Meester, de Christus, het altijd aanwezige Atman maakt echter de diepste krachten in ons wakker. Waarvoor we ook kiezen, het heeft gevolgen en veroorzaakt karma. Praktisch gezien zouden we het volgende advies ter harte kunnen nemen: *Zoek eerst naar het koninkrijk der hemelen*. De rest zal binnen in ons bewustzijn worden onthuld.

We zouden voort kunnen gaan om te reiken naar het hoogste, naar datgene wat uiteindelijk buiten onze greep ligt.

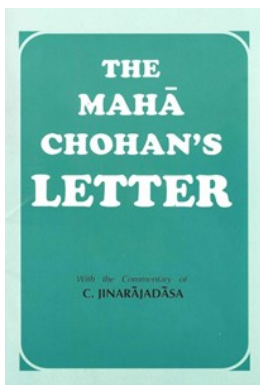
*Uit: The Theosophist, mei 2018
Vertaling: Arend Heijbroek
Theosofia september 2019*

Theosofie propageren en voorleven

Tim Boyd

De Theosophical Society (TS) is opgericht in 1875. In De Sleutel tot de Theosofie doet H.P. Blavatsky (HPB) de naar het lijkt eenvoudige mededeling dat de vereniging is opgericht om te laten zien dat zoiets als theosofie bestaat. Dat was het onderliggende doel van de vereniging, en van de theosofische beweging die met haar oprichting is ontstaan. Het was de bedoeling dat dit langs twee verschillende lijnen zou gebeuren.

De eerste lijn was het verspreiden van de concepten en waarheden die theosofie belichaamt, het 'propageren'. In de brief van de Maha Chohan (The Maha Chohan's Letter) werd gesteld dat we de verschillende waarheden van theosofische wijsheid moeten uitdragen om ze toegankelijk te maken voor een breed publiek (preach and popularize).

De nadruk werd gelegd op het naar voren brengen van bepaalde krachtige ideeën die geacht werden de richting van denken en gedrag van de mens te kunnen veranderen.

De tweede lijn was het voorleven of 'demonstreren', dat wil zeggen dat de waarheden die belichaamt zijn in die wijsheid altijd bedoeld zijn geweest om te worden toegepast, en in die toepassing werd zelftransformatie mogelijk. Het idee was dat zulke diepe en krachtige ideeën als 'zaden' niet anders dan tot verandering konden leiden als zij wortel konden schieten in het bewustzijn van de individuele mens. Aan de ene kant was er dus het verspreiden of pro-

pageren, en aan de andere kant het aantonen van de geldigheid en kracht van deze waarheden.

In 1888, bijna dertien jaar nadat de TS was opgericht, schreef HPB een voorlopig memorandum (Preliminary Memorandum) voor de oprichting van een nieuw orgaan dat eerst de 'Esoterische Sectie van de TS' en later de 'Esoterische School van Theosofie' werd genoemd. Eén van de dingen die zij in dat memorandum opmerkte was dat de TS sinds haar oprichting 'ontzagwekkende' resultaten had bereikt met het laten zien dat zoiets als theosofie bestaat. Deze ontzagwekkende resultaten beperkten zich echter volgens haar alleen tot wat zij noemde 'exoterisch' gebied. Het uiterlijke werk was opmerkelijk geweest, vooral op het gebied van het zaaien van theosofische ideeën in het wereldwijde bewustzijn.

Voor het eerst vond een discussie plaats over deze krachtige ideeën. Ze zei dat dat het grote succes van de theosofische beweging was geweest, evenals het omhelzen van de wereldgodsdiensten en de algemene erkenning die als resultaat daarvan terugvloeiende naar de TS.

Waar de TS echter volgens haar had gefaald was in het aanschouwelijk maken van de geldigheid van de leerstellingen in het gedrag van haar leden. Vanuit haar gezichtspunt was er namelijk maar één ding dat aanschouwelijk gemaakt diende te worden. Voor sommige van de eerste leden lag de focus op het cultiveren van het innerlijk vermogen om controle te krijgen over psychische en natuurkrachten. HPB produceerde zelf talloze fenomenen om te demonstreren dat innerlijke krachten echt zijn, en te zijner tijd ter beschikking kunnen komen van goed getrainde mensen met de juiste motivatie. Als zij sprak over de pro-

blemen waarmee de TS werd geconfronteerd doelde zij echter niet op dit soort van aanschouwelijk maken of demonstreren van theosofie.

Vanuit het perspectief van HPB en dat van de oprichters van de TS was het fundamentele doel van de oprichting van de vereniging het demonstren van de mogelijkheid van een universele broederschap. Op dat terrein vond zij dat de TS en haar leden stelselmatig tekortschoten. Vanuit haar gezichtspunt stegen de leden van de TS op dat moment zelfs niet uit boven het niveau van een doorsnee broederschap.

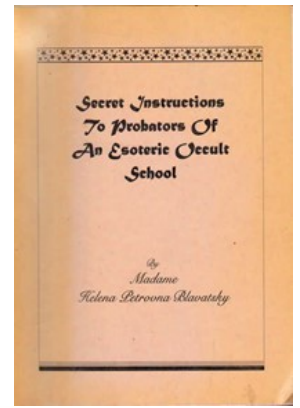
Zij kwam tot deze mening door kritiek die leden tegen elkaar hadden geuit (en zij kreeg daarvan de volle laag), de laster die had plaatsgevonden, en het feit dat persoonlijke onderlinge relaties zo belangrijk waren geworden dat ze het idee en de praktijk van broederschap geheel overschaduwden. Dit kwam zó duidelijk naar voren dat HPB het gevoel had dat, als deze tendens niet gekeerd werd, al haar werk en dat van de innerlijke oprichters (Inner Founders) verspild zou zijn. Ze zei dat de Meesters maar weinig hulp kunnen bieden aan een lichaam dat niet volledig is verenigd in doel en gevoel, een lichaam dat de rug toekeert naar die fundamentele reden van zijn bestaan: universele broederlijke liefde. Het was noodzakelijk om dit te corrigeren. Als universele broederschap niet enigszins aanschouwelijk gemaakt en voorgeleefd werd, dan kon de invloed van de innerlijke oprichters, niet in en door de TS gevoeld worden.

Er zullen altijd diepzinnige individuen zijn die van tijd tot tijd in de wereld komen, zoals HPB of Jiddu Krishnamurti, die op die manier als correctief middel gebruikt zouden kunnen worden. Het schijnt echter niet te gaan om alleen voor een ogenblik één helder licht in de wereld te laten schijnen, maar om de oprichting van actieve groepen te stimuleren; mensen die gemotiveerd zijn door hun onderricht, en die bereid zijn dit in hun leven tot uitdrukking te brengen. De theosofische beweging kwam tot stand in de hoop dat, door dit uitdrukking geven aan de mogelijkheid van broederschap, de invloed van de Meesters in de wereld gevoeld zou kunnen worden.

Het is interessant dat HPB bij de aanvankelijke oprichting van de Esoterische Sectie ook bepaalde regels opstelde voor haar leden. Er waren eenentwintig verschillende regels om het gedrag van leden in een bepaalde richting te leiden. Elf ervan waren gericht op gedragingen tussen de leden van de School: zaken waarmee de leden zich niet zouden moeten inlaten. Zo belangrijk was het naar haar gevoel om aan te geven hoe de leden zich zouden moeten gedragen!

Blavatsky zou zulke aanwijzingen niet hebben gegeven als de leden daar al van hadden geweten. Roddel, ongefundeerde oordelen over een medelid, aan-

tijgingen, het pretenderen om verder gevorderd te zijn dan werkelijk het geval is, dit alles werd door haar voor de Esoterische Sectie aangeduid als zaken om zich verre van te houden. Je zou denken dat dit voor zichzelf spreekt als we goede omgangsvormen in de praktijk willen brengen, en al helemaal als we streven naar broederlijke liefde.

Toch waren dit de dingen die zij benadrukte. De andere regels hadden betrekking op oefeningen, dieet, hoe we de Meesters zouden kunnen beschouwen, altruïsme en de aard van het innerlijke leven, maar de belangrijkste regels betroffen dus eenvoudige, normale gedragingen. Ik denk niet dat HPB ze toevallig opstelde, of dat ze opeens op een bepaald moment bij haar naar boven kwamen. Er zijn redenen voor de manier waarop we ons gedragen: onze innerlijke ontwikkeling uit zich in onze uiterlijke gedragingen.

Vaak proberen wij eerst om een ideale innerlijke toestand te ontwikkelen, zodat het uiterlijke gedrag zich vervolgens daaraan kan aanpassen. HPB zag in dat dit proces ook de andere kant op kan werken: van uiterlijk naar innerlijk. Als we doen alsof we vriendelijk zijn, dan nemen we de geestesgesteldheid over die dat gedrag voorschrijft. Er ligt een zekere waarde in het aannemen van gedrag, totdat dit daadwerkelijk geworteld is in het bewustzijn. Het oude adagium dat we iets voorwenden totdat we het ons echt hebben eigen gemaakt (fake it until we make it) geeft een zekere wijsheid weer.

Theosofie is diepzinnig in haar vermogen om dimensies van het menszijn te beschrijven, maar is voor ons pas van werkelijke waarde als we haar leringen kunnen toepassen in onszelf of, preciezer geformuleerd, op het conditioneren van ons denkvermogen.

Vanuit theosofie komt helder naar voren dat we in een multidimensionaal universum leven. Ieder van ons functioneert op ieder moment op vele niveaus. Het menselijk denkvermogen is in het algemeen geworteld in begeerte en de vervulling van begeertes. Zo functioneert ons 'normale' denkproces.

Er zijn duidelijk andere, meer expansieve, manieren waarop ons denkvermogen kan functioneren. Ons denkvermogen kan zich ook heel anders uiten, en vaak wordt dit omschreven als het verlichte denkvermogen. In plaats van geworteld te zijn in het willen vervullen van wensen en begeertes, kan het denkvermogen beschenen worden door het licht van de intuïtie (buddhi), het universele denkvermogen.

Zoals iedere goede dokter kan theosofie diagnoses stellen en ook een recept voorschrijven. De diagnose van onze conditie is dat ons denkvermogen haar wortels heeft in een bepaalde plaats en op een be-

paalde manier. Een deel van wat we zouden kunnen doen om ons bewustzijn te verruimen, is dus te begrijpen wat we bedoelen wanneer we spreken over begeerte, en zeggen dat het denkvermogen geworteld is in begeerte.

Wat is begeerte? Het is een woord waar we vertrouwd mee zijn. In het boek *Aan de voeten van de Meester* (in *Drie Wegen, één Pad, UTVN*, bladzijde 194) zegt J. Krishnamurti ons dat er vier vereisten zijn, waarvan begeerteloosheid het moeilijkste is. De reden is dat we als menselijke wezens geneigd zijn over onszelf te denken als onze begeertes. Onze begeertes zijn namelijk zo diep

in onszelf geworteld dat het moeilijk is hen zelfs maar te onderscheiden. Te spreken over begeerteloosheid is bijna als het spreken over uitdoving; maar wat is een begeerte?

Simpel gezegd is een begeerte een gedachte die een gevoel achterna jaagt. Onze vijf zintuigen geven ons informatie of kennis over de wereld waarin wij leven, door middel van gewaarwordingen (zien, voelen, ruiken, proeven en horen). Deze sensaties zijn op zichzelf neutraal; het zijn geen begeertes. Naarmate ze echter in verbinding komen te staan met ons bewustzijn, worden ze getransformeerd. Zo zijn er bepaalde sensaties die we prettig, en andere die we niet prettig vinden. Door deze voorkeuren raken we aangetrokken tot sommige dingen en voelen we afstoting bij andere.

Wat begint als een eenvoudige sensatie van smaak of aanraking, wordt zo tot een gehechtheid of een aversie. Wanneer het denkvermogen ertoe overgaat om de plezierige dingen op te zoeken en de minder plezierige dingen te vermijden, dan spreken we van een begeerte. Wanneer het denken, gewaarworden, voelen en de emoties zich verenigen in dit enkele streven, dan kom je bij het begeerte-denken waarin de mensheid als geheel nu is geworteld. Wat doen we met deze diagnose en met deze beschrijving? Als we deze van waarde willen laten zijn, dan zou er ook een recept moeten zijn voor wat we kunnen doen. Dat is de andere kant van theosofische wijsheid: de toepassing.

Gedurende zijn leven had de Boeddha een ervaring van verlichting waarin hem duidelijk werd dat het mogelijk is om in het denken verder te gaan dan het door begeerte beheerste denken. Hij bracht de rest van zijn leven dus door met pogingen om te onderwijzen hoe de mens bevrijd kan worden van het lijden dat dit door begeerte beheerste denkvermogen kan veroorzaken.

Bij de dingen die de Boeddha onderwees, en dit werd ook opgenomen in *De Stem van de Stilte* van HPB (in *Drie Wegen, één Pad, UTVN*), zitten enkele krachtige hulpmiddelen die zijn monniken en volgelingen op zijn advies gebruikten. HPB somt dit op als de zes paramita's (Ganesha, UTVN: de zes hoogste deugden) van het boeddhisme, en zij voegde er nog een zevende aan toe. Het idee was dat er een universele mogelijkheid is om voorbij gebruikelijke beperkingen te komen, naar de ervaring van de 'meesterziel' of alaya waarover zij spreekt (Ganesha: Alaya is de universele ziel, Anima Mundi; ook het Zelf van een vergevorderde adept). De paramita's kunnen voor ons deze mogelijkheid scheppen, mits we ons daar werkelijk mee bezighouden.

De eerste paramita is liefdadigheid (dana), vrijgevigheid. Vaak vinden we die het eenvoudigste om in praktijk te brengen. We kunnen dit, naar men zegt, op drie niveaus doen. Allereerst met materiële vrijgevigheid, met invloeden op het fysieke gebied. We leren hoe we kunnen geven en materiële dingen kunnen delen. De gewoonte van materiële vrijgevigheid begint dan het denken te beïnvloeden op het fysieke niveau.

Op een dieper niveau van dit in praktijk brengen van vrijgevigheid zien we in dat alle mensen lijden. Dan proberen we manieren te vinden om vrijgevig behulpzaam te zijn, door ons te identificeren met het lijden van anderen, en ons daarop te richten: we ontmoeten onze medemens op het niveau van hun emotionele en mentale behoeftes.

Tot slot is er het potentieel tot universele vrijgevigheid, en die vormt de basis van theosofie: het besef van een alles overstijgende, veelal nog sluimerende, universele waarheid die in iedere persoon diep begraven ligt en die erom vraagt om gewekt te worden. Naarmate we dit diepere potentieel voor vrijgevigheid ontwikkelen wordt het een kracht om het universele bewustzijn in anderen te helpen ontwaken. Dit is de 'hogere' uitdrukking van de ene volmaaktheid of paramita van vrijgevigheid, of dana.

Als HPB de perfecties (dat wat tot volmaaktheid gebracht kan worden) bespreekt in *De Stem van de Stilte*, dan heeft zij het over elk van de zeven paramita's als een sleutel. Er zijn zeven paramita's, en zij zegt dat ieder van hen de sleutel is tot zeven portalen of doorgangen naar het ervaren van het universele. Elke deugd kan op haar beurt in praktijk worden gebracht.

Wat zou het voor ons betekenen als we dana, de eerste van deze volmaakheden, beter zouden begrijpen? Wat betekent het om een leven te leiden dat genereus is? In termen van de regels die HPB opstelde voor de Esoterische Sectie: als we deze ene regel volledig begrijpen en toepassen, dan zouden we ook de andere regels die met gedrag te maken hebben kunnen aanpakken.

Eén van de moeilijkheden waar HPB tegenaan liep en waar elk lid van de TS sindsdien tegenaan gelopen is, is dat de vereniging en haar werk bedoeld is voor onvolmaakte mensen: het is bedoeld voor ons en voor de wereld waarin we leven. Misschien kunnen we ooit echt zien, dat het gewoonweg onmogelijk is om elkaar te benaderen op een mindere manier dan in volstrekte vrijgevigheid.

Vrijgevigheid of *dana* is niet zomaar de eerste van de *paramita's*. Totdat we werkelijk begrijpen wat het betekent om echt open en werkelijk vrijgevig te zijn, tot dat moment blijven de andere volmaaktheiden buiten bereik: harmonie, geduld, het type weerstandsloze energie die geen focus verliest, onverschilligheid jegens pijn en plezier, het ontwikkelen van de diepe stilte van meditatie, en de ultieme

wijsheid, de zevende paramita. Dit blijft allemaal buiten ons bereik tot we de eerste daadwerkelijk begrijpen. De eerste paramita was degene die de regels voor de Esoterische Sectie voortbracht, de eerste deugd waaraan de vereniging zijn werk in de wereld wilde wijden.

De eerste *paramita*, *dana*, heeft veel facetten: liefdadigheid, vrijgevigheid, generositeit, grootmoedigheid, edelmoedigheid en zo meer. Misschien is het waardevol om wat langer stil te staan bij wat *dana* kan inhouden ...

Uit: The Theosophist, augustus 2017

Vertaling: Peter Le Poole

Theosophia december 2017

De Oude Man en de theosofie *Het leven en werk van Bill Lawrence*

Tim Boyd

Graag wil ik enkele verhalen delen over het leven van iemand die mijn leven en dat van een aantal jongeren in de omgeving van Chicago erg beïnvloed heeft. Zijn naam was Bill Lawrence. Laat in zijn leven werd hij lid van de Theosophical Society (TS).

Voor de vele jonge mensen die zich om hem verzamelden stond hij bekend als "de Oude Man". Hij was een uitzonderlijk man die ervoor gekozen had zijn gaven te gebruiken als Dienst aan de mensen op een moment van grote nood in hun leven.

Er bestaat een oud vertelsel over bepaalde jongeren die worden geboren met een huidflap die hun ogen als een sluier bedekt [nvv: in het Nederlands zegt men "met de helm geboren worden"]. Dit wordt een helm genoemd en men gelooft dat het wijst op het bezit van een diepgaande helderziendheid. De enige andere persoon die ik hierover heb horen spreken was Dora Kunz, een voormalig voorzitter van de TS in Amerika, grondlegster van de Therapeutic Touch geneeswijze, en medisch helderziende. Zij zei dat zij met deze helm was geboren en was op de hoogte van het oude vertelsel eromheen. Van de arts/astroloog/profeet Nostradamus (ca. 1503-1566) werd ook gedacht dat hij met een helm was geboren.

Bill werd geboren in een niet-theosofisch georiënteerd gezin in een steenkoolstadje in Centraal Illinois, Georgetown genaamd. Tot op de dag van vandaag wonen er slechts 3.000 mensen in het hele

stadje. Al vroeg in zijn leven werd Bill zich ervan bewust dat hij de wereld op een heel andere manier waarnam dan zijn vrienden en de mensen om hem heen. In een tijd waarin jongeren geacht werden "gezien en niet gehoord" te worden, sprak hij voortdurend over de dingen die hij zag, dingen die voor anderen onzichtbaar waren.

Van tijd tot tijd vertelde de Oude Man verhalen uit zijn leven. Veel van die verhalen kwamen zo mij vreemd voor dat ik ze vaak moeilijk kon geloven. Omdat ik in New York was opgegroeid, was ik gewend veel sterke verhalen te horen. Dus tijdens mijn eerste jaren bij de Oude Man had ik twijfels over de juistheid van sommige van deze verhalen. Geleidelijk aan ontdekte ik dat, hoe ongeloofwaardig ze ook leken, de verhalen niet alleen waar maar gewoonlijk ook opmerkelijker waren.

Zo vertelde hij bijvoorbeeld dat toen hij kind was, er een vrouw in hun stad woonde die het huis van zijn familie kwam bezoeken. Toen ze binnenkwam, zag hij haar omgeven door duisternis. Voor zover het oog kon zien, was er niets mis met de vrouw, maar hij zag dat ze zou sterven. Ze ging naar huis en stierf die nacht aan een hartaanval. Een andere keer vertelde Bills zus mij het verhaal van een dame in hun stad die geen van de kinderen aardig vond. Als ze op bezoek kwam, was ze gemeen tegen hen. In die tijd deden ze de was nog met wasborden en dan werd het water uit de was geperst met een handwringer. Dus Bill zei: "Deze gemeene oude dame gaat met haar borst gekneld zitten in de wringer." En ja, ze ging terug naar huis en de voorspelling kwam uit. De dame zei tegen Bills moeder: "Je

zoon heeft me vervloekt!" Dat soort dingen gebeurde de hele tijd. Het werd een probleem voor zijn familie, want in zo'n conservatief stadje sprak de jongen over dingen die als "wild", of "vreemd" werden beschouwd.

Bij overmaat van ramp zei hij af en toe, als hij boos was op zijn ouders: "Jullie zijn mijn ouders niet! Ik kom uit Tibet!" Als kind kon hij zien dat Tibet zijn vroegere thuis was. In Georgetown, Illinois wisten natuurlijk weinigen of niemand iets over Tibet. Hij zei dat een van de gevolgen van zijn ongewone gedrag was dat het zijn vader ertoe aanzette om meer te weten te komen over dit "probleemkind". Later in zijn leven werd zijn vader een ernstig bestudeerder van de metafysica als gevolg van zijn zoon. Na verloop van tijd kwam Bill op het punt dat hij zich ervan bewust werd dat de manier waarop hij de dingen zag niet overeenkwam met wat zijn vrienden zagen, en hij probeerde die manier te onderdrukken. Het werd eerder een probleem dan een zegen voor hem.

Als je naar de Oude Man keek, dan zou je kunnen denken dat hij uit Zuid-Europa kwam, of van Indiase origine, of uit het Midden-Oosten - een echte Amerikaanse hybride. Zijn moeder was half Afro-Amerikaans en half indiaans, zijn vader was half indiaans en half Engels. De zoon had gitzwart steil haar en scherpe gelaatstrekken. Maar als je het hem zou vragen, zou hij in overeenstemming met de gerasialiseerde Amerikaanse benadering van kaste, zeggen: "Ik ben zwart." Vandaag zou het woord Afrikaans-Amerikaans zijn, maar zijn uiterlijke verschijningsvorm had veel dingen kunnen zijn.

Hoewel hij meerderjarig was ten tijde van de Tweede Wereldoorlog, stond hij niet te popelen om ten strijde te trekken. Hij meldde zich niet aan bij het leger, maar werd opgeroepen. Omdat het Amerikaanse leger in die tijd een rassenonderscheid maakte, werd hij ingedeeld bij een van de volledig zwarte eenheden. Hij klom snel op tot de positie van eerste sergeant. Vele jaren later organiseerde hij een bijeenkomst van alle mannen van zijn eenheid. Hoewel ze allemaal rond dezelfde leeftijd waren, zelfs nu ze in de 60 waren, keken ze naar hem als een vaderfiguur. Ze zeiden allemaal dat ze tijdens de oorlog in een aantal zeer moeilijke situaties terecht waren gekomen, maar dat ze altijd naar Bill keken en ze er op de een of andere manier doorheen kwamen.

Na deelgenomen te hebben aan campagnes in Noord-Afrika, Zuid-Italië en Frankrijk, keerde hij terug uit de oorlog, en alles werd geacht goed te komen. Hij verliet zijn ouderlijk huis in Georgetown, en verhuisde naar Chicago. Een tijd lang dacht hij dat alles in orde was, maar hij ontdekte, net als zoveel andere soldaten die terugkeerden, dat hij leed aan het Post Traumatisch Stress-syndroom door de oorlog. Een tijd lang dook hij bij elk plots, hard geluid in het cen-

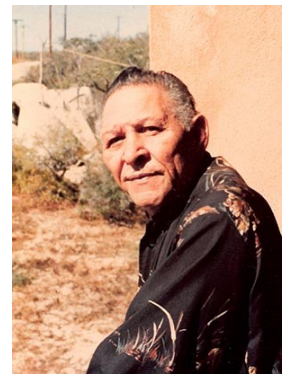
trum van Chicago, in een deuropening om zich in veiligheid te brengen. Hij zag in dat er voor hem werk was aan de winkel.

Toen hij terugkwam uit de oorlog leek alles wat hij aanraakte in goud te veranderen. Hij begon een zaak en die bloeide op. Zijn zaak floreerde, het geld stroomde binnen, en dan, bijna net zo voorspelbaar als het goed ging, kwam er iets totaal onverwachts en ging het goed mis. Spoedig zou hij een nieuwe onderneming beginnen en die zou weer een fortuin opleveren.

Zoals hij het beschreef, begon hij op dat moment in zijn leven een innerlijke aantrekkingskracht te voelen, en zag hij in dat er voor hem iets meer bestond dan geld verdienen. Hij was een zeer wilskrachtig persoon, en hij was erop gericht om zich een weg te banen door dit ontluikende bewustzijn en om de spirituele roeping van zijn jeugd te ontkennen. Er bleven hem gebeurtenissen overkomen. De Amerikaanse architect, uitvinder en visionair, R. Buckminster Fuller, zou de uitspraak hebben gedaan dat: "Voor sommigen van ons is de aanraking van een veertje voldoende om de boodschap te begrijpen. Voor anderen is het nodig om geraakt te worden door een Mack truck." De Oude Man was van het Mack truck type.

Ik herinner me dat zijn zus een verhaal vertelde uit die tijd van zijn leven, toen hij weer een succesvol bedrijf had. Deze keer had hij een aantal kruidenierszaken net buiten Chicago. Hij ontdekte dat de helderziendheid die hij had geprobeerd te onderdrukken, op de een of andere manier naar de oppervlakte bleef borrelen en steeds duidelijker werd. Hij had een groot appartement boven een van zijn winkels gemaakt. In die tijd woonde zijn zuster bij hem in, en hij kwam midden op de dag zo moe thuis dat hij moest gaan liggen om uit te rusten.

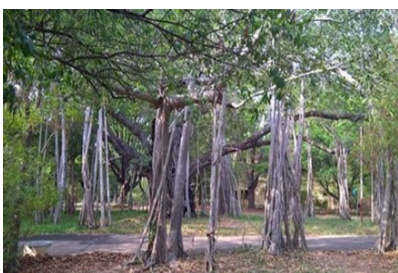
Zoals zij het verhaal vertelde, als hij thuiskwam om te rusten was er een bepaalde muziek die hij mooi vond, een opname van orgelmuziek. Zodra die begon te spelen viel hij in slaap, althans dat dacht hij. Op een dag liep zijn zus door het huis. Ze had de gewoonte in zichzelf te praten. Deze keer was ze haar ring kwijt en zei: "Ik vraag me af waar ik die ring gelaten heb." Ze zei dat ze langs de open deur van Bills kamer liep en erover mompelde, toen ze hem hoorde zeggen: "Kijk achter het dressoir." Ze draaide zich om en vroeg: "Wat zei je, Bill?" Maar hij was diep in slaap. Dus om het te proberen ging ze naar het dressoir, keek erachter, en ja hoor, daar was de ring! De manier waarop ik dit moment visualiseer is bijna als

Bill Lawrence

in een stripboek: ze vindt de ring en er gaat een lampje boven haar hoofd branden. Een idee is geboren!

Daarna gebeurde dat dat hij moe thuis bleef komen, en zodra hij aankwam, zei zijn zus: "Bill, je ziet er zo moe uit, ga liggen en rust wat uit. Laat me die muziek voor je opzetten." Ze ging meteen naar de grammofoon, zette de plaat op, en dan, zonder dat hij het wist, stelde ze hem vragen, waarop hij, zonder het te weten, nauwkeurig antwoordde. Het beviel haar zo goed dat ze haar vriendinnen begon op te bellen en zei: "Bill zal zo wel thuis zijn, geef hem tien minuten en dan kunnen jullie binnenkomen. Je kunt hem alles vragen wat je wilt."

Bill beschreef hoe hij op een dag thuis kwam, moe als altijd, en zijn liefhebberende zuster zette de muziek voor hem aan. Om de een of andere reden, zei

hij, werd hij plotseling wakker. Toen hij opkeek zag hij alleen maar een kring gezichten die hem indringend aanstaarden, en een vrouw schreeuwde hem toe: "Bill, niet stoppen, niet stoppen. Je was me aan het vertellen over mijn man en die andere vrouw!" Nadat hij iedereen het huis had uitgejaagd, volgde wat hij een van de belangrijkste momenten in zijn leven noemde. Hij zei dat hij naar de platenspeler ging, de plaat met orgelmuziek oppakte en hem in zoveel mogelijk stukken brak. Hij zei dat hij die dag een gelofte aan zichzelf had gedaan: "Vanaf deze dag, zal dit vermogen onder mijn controle komen." Hiermee begon een andere fase in zijn leven.

Het proces dat op dat moment in zijn leven gaande was, is iets waar velen van ons waarschijnlijk bekend mee zijn. De dichter Francis Thompson beschreef het als "de jachthond uit de hemel", die aan ons knaagt en probeert ons naar een nieuw niveau van functioneren te brengen. Hij ervoer de goddelijke ontevredenheid. In de ogen van anderen had hij geen reden om ontevreden te zijn met zijn leven, alle elementen waren aanwezig, maar voor hem ontbrak er iets heel diep en hardnekkig. Hij merkte dat zijn vermogen om te "zien" en een diepere meditatie steeds vaker tot hem kwamen. Hij begon zich acuut bewust te worden van een innerlijke begeleiding, een aanwezigheid die hem de weg wilde wijzen. Meer en meer stelde hij zich daarvoor open. Maar de open uitnodiging tot verandering kan iets gevaarlijk zijn. Het is iets dat de meesten van ons wel uitnodigen met onze woorden, maar waar we vaak voor terugdeinzen als het daadwerkelijk op ons afkomt. Hij bereikte een bepaald punt waar, hoewel aan de oppervlakte alles goed was, hij zich realiseerde dat hij dit leven moest

verlaten en iets geheel nieuws moest beginnen. Wat dat iets was, wist hij niet, maar hij was gegrond in de zekerheid van zijn begeleiding.

Waarschijnlijk zouden de meesten van ons dit crisismoment anders hebben benaderd dan hij. De logische aanpak zou zijn om een strategie te bedenken om uit het bedrijf te stappen, de activa uit ons bedrijf te halen, te investeren, enzovoort. Maar zijn aanpak was anders. Op een dag werd het duidelijk dat het einde van dit pad was gekomen. Hij liep weg van zijn bedrijf, maakte geen afspraken over de verkoop ervan. Hij liet alles zoals het was. Het enige wat hij meenam was de kassa, die hij vervolgens aan een weeshuis in de buurt weg schonk.

Hij begon aan een geheel nieuwe innerlijke fase die veel weg had van een langgerekte retraite. Familie en vrienden dachten dat hij zijn verstand had verloren. Hij begon zijn innerlijk leven diepgaand te onderzoeken, en de gaven die ontwaakt en actief waren geworden in zijn leven. Dit gebeurde in de jaren 1960 in Chicago.

In het Chicago van de jaren zestig waren jeugdbendes vrij prominent aanwezig. Hele buurten waren het domein van 15- tot 21-jarigen, en er werd oorlog gevoerd tussen jeugdbendes.

In antwoord op een innerlijke begeleiding verhuisde Bill Lawrence van de buitenwijken naar het hart van het jeugdbendegebied. Hij kocht een huis waarvoor de term "vervallen" nog een compliment was - de ramen waren kapot, de verwarming had het begeven, en het geraamte helde aan één kant zo'n 10 centimeter over. Het huis stond precies op de grens waar drie van de jeugdbendes elkaar bevochten. De manier waarop het werkte verschilde niet veel van de manier waarop naties tegenwoordig functioneren: er waren bepaalde grenzen die door de bendes werden erkend, en als een lid van de ene bende op het grondgebied van een andere bende werd aangetroffen, kwamen er problemen. Ze vochten voortdurend over territoriale rechten.

Bill kwam uit een plattelandsgemeenschap, en zijn hele leven was hij gewend aan bloementuinen. Dus begon hij bloemen te planten. Op een dag sprak een goedbedoelende buurvrouw hem aan: "Meneer Lawrence, ik zie wat u probeert te doen, maar laat me u zeggen, bespaar u de moeite, want de jongeren in deze buurt laten nooit iets groeien." Zijn eenvoudige antwoord: "Nou, ik ga een bloementuin aanleggen!" Waarop zij zei: "Je kunt het proberen, maar ik zal dood en weg zijn voordat je bloemen laat groeien in deze buurt."

In die tijd zaten volwassen mensen na het werk op hun veranda, maar zodra het donker werd, ging iedereen naar binnen, want dan regeerden de "kinderen" over de straten. Het was een moeilijke tijd. Veel van die bendejongeren waren, door het geweld om hen heen, hyperalert. Het was een overlevingsmechanisme. Dus toen deze nieuwe persoon in de buurt kwam, die er duidelijk niet uitzag als de rest van de mensen in de buurt, begonnen ze zich af te vragen wie Bill was. Ze dachten dat hij misschien bij de politie was. Dus gingen ze rond om uit te zoeken wie hij was.

Soms riep Bill ze apart en praatte met ze. Een van die gasten was een jongen die ze "Gekke Willie" noemden. Willie was toen 16 jaar oud en was nauw betrokken bij een van de bendes. Ik leerde hem heel goed kennen toen ik naar Chicago verhuisde.

Zowel Willie als de Oude Man vertelden me het verhaal over de eerste keer dat ze elkaar ontmoetten. Willie liep op een dag voorbij terwijl Bill in zijn voortuin aan het werk was. Hij riep Willie naar hem toe: "Zeg, zoon, kom eens naar hier." (Bill had me verteld hoe Willie naar hem toe was gelopen, zijn lippen strak gespannen, zijn gezicht hard, en een pistool zichtbaar onder zijn T-shirt. Willie was achterdochtig tegenover deze man en antwoordde ruw: "Wat?") De Oude Man zei tegen hem: "Ik zie waar jij en een andere jongen met een litteken midden op zijn voorhoofd, eergisteravond iemand hebben neergeschoten." Bill beschreef hoe ze het hadden gedaan, hoe ze zich achter iets hadden verstopt en op een man hadden geschoten. Willie was geschokt, maar ontkende het. "Ik zie het, zoon; ik wil dat je de jongen met het litteken hierheen brengt. Ik wil met jullie beiden praten."

Willie ging toen terug en vertelde zijn medeplichtige wat er met de Oude Man gebeurd was. Deze wilde hem niet geloven en zei dat Willie de Oude Man verteld moest hebben wat er gebeurd was, want niemand had hen gezien. Willie ontkende dit en zei dat de man alleen maar met hen wilde praten. Uiteindelijk gingen de twee jongens naar Bill toe en hij sprak met hen op een heel andere manier dan zij hadden verwacht. Al deze ruwe jonge mensen begonnen te leren dat deze man dingen kon "zien". Eerst waren ze achterdochtig, maar al gauw beseften ze dat de Oude Man hun alleen dingen vertelde voor hun eigen bestwil.

Meer en meer begonnen deze jongens zich rond "de Oude Man" te verzamelen. Hij praatte met hen. Geleidelijk aan begonnen ze hem te helpen met het werk aan het huis. Hij leerde hen hamer en spijker te gebruiken, hout te zagen, salade te maken, ze hielpen het scheve gebouw pas te zetten en ze hielpen zelfs bloemen te planten! Op een dag was hij aan het werk in wat zijn glorieuze bloementuin was geworden, en

dezelfde buurvrouw die hem had gezegd dat hij nooit zo'n tuin zou kunnen kweken, kwam naar buiten op haar veranda en zei: "Weet u, meneer Lawrence, u heeft de mooiste bloemen!" Zoals hij me het verhaal vertelde, stond hij voorovergebogen onkruid te trekken en keek niet eens op, maar zei tegen haar: "Bedoel je dat je nog niet dood bent?", en ging door met onkruid trekken.

Bill werd bekend als "de Oude Man" toen hij met deze jongeren begon te werken. Er was een lange en mager jongen die erg aan hem gehecht raakte, en Bill zei altijd tegen hem: "Larry, je lijkt net een snijboon." Dus gaven de anderen hem de bijnaam "Boon". Dus Larry zei: "Jullie noemen mij "Boon", laten we hem allemaal "de Oude Man" noemen. De naam bleef hangen. Op dat moment was Bill 48, wat voor deze jongeren al heel oud leek.

Ze begonnen te helpen met iets wat ze nog nooit hadden gedaan: groei aanmoedigen, leven aanmoedigen. Al snel begon Bill bijeenkomsten te houden bij hem thuis, waar hij leden van de verschillende strijdende bendes bij elkaar riep. Dit was nog nooit eerder gebeurd. Op elke andere tijd of plaats zou zo'n ontmoeting gegarandeerd tot een schietpartij of een gevecht hebben geleid, maar ze vertrouwden en respecteerden hem allemaal.

Als ze bij hem aan de deur kwamen, legde hij ze de basisregels uit: "Het eerste wat je moet weten, er zijn maar twee slechte mensen in dit huis, en ik ben ze allebei! Er zal hier geen geweld zijn. Laat jullie wapens bij de deur." Hoewel aarzelend, vertelden ze hem: "Ik zou dit voor niemand anders doen dan voor jou!" Dan haalden ze een pistool tevoorschijn, een mes, enzovoort, en legden ze allemaal op de groeiende stapel wapens bij de deur. Dan gingen ze het huis binnen en begon hij met hen te praten over de Tijdloze Wijsheid, de Theosofie, maar in een taal die voor deze jonge mensen volkomen begrijpelijk was.

Een fout die velen maken is het aanvaarden van veronderstellingen over dit soort jongeren, die bepaalde kansen missen. De meest voorkomende benadering beziet hen als een soort probleem. Feit is dat veel van deze jongeren geboren leiders zijn. Het soort mensen dat nodig is om aan het hoofd te staan van een organisatie van 200 tot 500 mensen wordt niet bereikt door louter geweld. Velen van hen waren briljante en hoogontwikkelde oude zielen, die geen begeleiding kregen en niet werden blootgesteld aan een andere manier om de wereld te bekijken. Dus toen zij in contact kwamen met de Oude Man en wat hij te bieden

had, kwamen de verborgen en verkeerd gerichte vermogens van veel van deze mensen tot bloei.

Bill ging met hen zitten en sprak met hen, waarbij hij de conventionele taal die gebruikt wordt om de Tijdloze Wijsheid uit te drukken, versoepelde in termen waarmee zij zich konden identificeren. Hij zou met hen praten over wat wij verstaan onder "karma". Het zou zoiets zijn als hen vragen na te denken over de bloemen die zij geplant hebben, of over een appelboom: "Als je een appelzaadje plant, wat krijg je dan? Een appelboom, en wat krijg je van die appelboom? Een overvloed aan fruit, en het zijn allemaal appels, geen druiven, of sinaasappels. Het is allemaal afhankelijk van het zaad dat je plant."

Dan zou hij hun zeggen: "Als je een zaadje van haat, geweld of moord plant, wat verwacht je dan dat er zal groeien?" Dát konden ze zien. Uit deze groep jonge mensen nam een aantal het op zich om hun leiderschapscapaciteiten op een totaal andere manier te gebruiken. Zij werden zelfbenoemde ambassadeurs van de vrede. Met gevaar voor eigen leven gingen zij erop uit om verdragen en wapenstilstanden te sluiten tussen de tegenover elkaar staande bendes.

In dat specifieke deel van Chicago, dat een voortdurend broeiest van bendegeweld was, nam het geweld gestaag af. Veel van die jongens werden later prominent betrokken

bij activiteiten ter bevordering van vrede en begrip - krachtige stemmen voor positieve verandering.

In deze tijd kwam Bill Lawrence in contact met Theosofie en de Theosofische Vereniging (TS). Dit zou zijn leven volledig veranderen. De eerste keer dat hij naar het hoofdkwartier van de TS in Wheaton, Illinois ging, zei hij dat hij een gevoel had dat dit een plaats was waar hij eerder was geweest. Hij beschreef het als een gevoel van thuiskomen. Het was op dat moment dat hij zou zeggen dat de legpuzzel van zijn leven in elkaar begon te vallen. Het was ook op dat moment dat hij een ander visioen begon te krijgen dat hem bleef achtervolgen en dat ging over een verhuizing naar een ander huis. Omdat hij zoveel werk had verricht aan zijn huidige huis, had hij geen zin of geld om een ander huis te kopen, maar het visioen van dit huis bleef bij hem terugkomen.

Uiteindelijk gebeurde het op een opmerkelijke manier dat hij het huis vond, het kocht, en erin trok. Hij bleef werken met de bendejongeren, maar een andere groep mensen werd op dat moment aangetrokken. Ik kwam op die golf rond 1972-73. Het huis waar hij introk was heel anders dan het vorige. Het

was een herenhuis met 16 kamers dat in de loop der jaren achteruit was gegaan.

Toen ik de Oude Man voor het eerst ontmoette, was ik niet op zoek naar Theosofie, of wat die te bieden had. Als student op krokusverlof, wonend in New York City, was ik naar Chicago gekomen om een neef te bezoeken met wie ik een hechte band had, maar die ik al een paar jaar niet meer had gezien. Mijn reden om te gaan was typisch voor een 19-jarige met tijd om handen, die een neef ging bezoeken die ik me herinnerde als een leuke jongen. Ik dacht dat dit een goede vakantie zou worden.

Barrett's ouders waren rijk en hadden hem veel te veel gegeven. Toen ik deze keer bij hem bleef, merkte ik echter dat zijn gedrag anders was dan ik me herinnerde. Naast nieuw gezond verstand en verantwoordelijkheid sprak hij over meditatie, reïncarnatie en andere metafysische onderwerpen waar ik nog niet eerder mee in aanraking was gekomen. Ik vroeg me af: "Wat is hier gaande?" In het verleden werd Barrett laat op de dag wakker. Als ik nu 's morgens wakker werd, zat hij in de hoek van de kamer, met zijn ogen gesloten naar de muur gericht.

Het zegt wat over mijn eigen tekortkomingen dat dit gedrag me vreemd overkwam. Met gezond verstand praten is één ding, maar gewoon gaan zitten en niet bewegen? Op dat moment had ik geen enkel referentiekader voor dergelijk gedrag. Uiteindelijk vroeg ik hem: "Barrett, wat ben je aan het doen?" Hij zei: "Ik ben aan het mediteren!" Hij gaf me een boekje te lezen dat me niet echt interesseerde. Dus zei ik: "Barrett, je bent veranderd sinds de laatste keer dat ik je zag. Wat is er aan de hand?" Hij zei me: "Je moet mijn leraar ontmoeten, "de Oude man". Mijn plan voor een echt plezierige tijd in Chicago leek weg te smelten.

Toen ik dit hoorde dacht ik: "Ik ben op vakantie om van leraren af te zijn, en ik ben zeker niet naar Chicago gekomen om een oude man te ontmoeten." Dus nam hij me mee om de Oude Man te ontmoeten. Ik was voorbereid om niet onder de indruk te zijn van deze kerel. Ik wilde daar niet zijn. Hoewel hij over interessante dingen sprak, bleef me niets bijzonders bij. Wat me wel is bijgebleven, is dat een vriend van mijn neef, die met ons was meegekomen, hoofdpijn had toen we daar waren. De Oude Man wendde zich tot twee jonge mannen die samen met hem studeerden en vroeg hen om "zijn hoofdpijn weg te nemen". Ik verwachtte dat iemand een Tylenol en een glas water voor hem zou halen. In plaats daarvan zetten ze een stoel in het midden van de kamer, de een voor hem en de ander achter hem. Ze wreven hun handen tegen elkaar en legden ze dicht bij zijn hoofd zonder hem aan te raken, wachtten misschien dertig seconden, schudden hun handen en gingen terug naar hun

oorspronkelijke plaatsen. Onmiddellijk zei hij hoe veel beter hij zich voelde!

Ik wist niet wat ik moest doen met wat ik net had gezien. Ik zag iets, maar, in feite zag ik niets! Het was duidelijk dat de vriend van mijn neef opgelucht was, hij deed niet alsof. Zonder een vertrouwd etiket om op deze gebeurtenis te plakken, liet ik het gewoon gaan.

Eindelijk was het tijd om te vertrekken. Bij de deur nam ik afscheid van de Oude Man. Hij keek me aan en zei: "Ik zie je gauw weer, zoon." Ik ging de volgende morgen heel vroeg terug naar New York. Na een uur naar hem geluisterd te hebben, met tal van positieve uitspraken, wetende dat ik hem niet gauw zou zien, kwam mijn 19-jarige arrogantie tot volle bloei, dus zei ik hem: "Nee, ik betwijfel of ik je nog zal zien." Hij glimlachte alleen maar en herhaalde: "Ik zie je gauw, jongen", en ik vertrok.

Terug in het huis van mijn neef, terwijl ik aan het pakken was om te vertrekken, ontdekte ik dat er iets ontbrak dat ik had meegebracht. We zochten het overal, maar konden het niet vinden. Na ons vergeefse zoeken zei mijn neef: "We kunnen het beter aan de Oude Man vragen." Dat vond ik volstrekt onlogisch en ik zei hem dat dit "de Oude Man-gedoe" te ver ging. Ik voelde dat mijn neef wel een realiteitscheck kon gebruiken en wees hem op dingen die voor mij zo duidelijk waren, namelijk dat de Oude Man mijlenver hier vandaan woonde, dus hoe kon hij er in godsnaam iets van weten?

Nadat ik mijn zaak had bepleit, zoals de advocaten op TV, keek ik mijn neef aan in afwachting van zijn bekentenis dat hij ongelijk had. Ik zal nooit vergeten hoe hij naar me keek. Het was een blik van medelijden, alsof ik degene was die niet in de realiteit stond! Ik liet dat voorbijgaan, met het gevoel dat ik mijn punt had gemaakt.

Op deze laatste avond van mijn vakantie hadden we een beetje van de lol waar ik op gehoopt had, en bezochten verschillende mensen. Ik had op dat moment geen richtingsgevoel in Chicago, dus ik had geen idee van de plaatsen waar mijn neef naartoe reed. Later op de avond stopten we voor een huis. Ik herkende dit huis als het huis van de Oude Man. Toen we binnenkwamen, keek hij me aan, glimlachte en zei: "Zo, we ontmoeten elkaar weer?" Toen voegde hij eraan toe: "Wat je me kwam vragen, krijg je te horen als je terug bent in New York."

Vanaf dat moment veranderde het gesprek volledig en begon hij te praten over Theosofie, de Tijdloze Wijsheid, over wie we zijn in tegenstelling tot wie we denken en doen alsof we zijn. Hij begon heel diep te gaan. Op een paar momenten tijdens de avond week hij af van zijn gesprek om zeer gedetailleerd, specifieke gebeurtenissen in mijn eigen leven te be-

schrijven die hij op geen enkele gewone manier had kunnen weten. Op dat moment hoefde ik niet verder onder de indruk te zijn van het feit dat hij kon "zien".

Hij praatte een tijdje en ik luisterde aandachtig. Toen zei hij: "Weet je, zoon, ik wil iets met je delen. Het is een mantra die ik voor mezelf heb gemaakt. Denk erover na. Het zou je goed kunnen doen." De mantra ging zo: "Ik weet dat ik een vonk ben van die eeuwige vlam. Ik ben een zandkorrel op dit strand van het leven. Ik ben verwant aan een grasspriet, verbonden met een blad aan een boom. Ik ben deel van het Universele Al; wat kan mij worden ontzegd?"

De Oude Man bleef praten. Op een gegeven moment zei hij: "Het is tijd voor je om te vertrekken." Ik wilde nog meer en zei: "Nee, ga alsjeblieft door. . ." Hij onderbrak me en zei: "Je kunt beter gaan. Denk eraan, je moet morgenochtend vroeg weg. Kijk op je horloge!" Ik besepte dat er vier uur voorbij waren gegaan in wat een oogwenk leek. Het was al vroeg in de morgen!

Ik vertrok en ging terug naar New York. Op de terugweg kan ik niet zeggen dat ik heb nagedacht over de dingen die hij had gezegd. Er was veel te veel voor mij om te verwerken. Ik kwam in New York aan en had nog een paar dagen voordat ik weer naar school moest. Ik maakte een wandeling in het park om alles wat me bezighield op een rijtje te zetten. Terwijl ik liep, dacht ik aan de mantra van de Oude Man.

Toen ik in Chicago was, had mijn neef mij een boek over yoga gegeven om iets uit te leggen over meditatie. Ik had slechts een alinea gelezen, die niet veel indruk op mij had gemaakt. Maar tijdens een wandeling in het park kwam die ene alinea weer bij me terug. Het ging specifiek over de adem en een manier van ademen. Ik concentreerde me op de in- en uitademing en dacht aan "Ik ben een zandkorrel op dit strand van het leven". Op dat moment gebeurde er iets met me dat ik niet zal proberen te beschrijven - niet omdat ik het niet wil, maar omdat ik er zelfs in de vele jaren die sinds dat moment zijn verstreken nog steeds geen woorden voor heb. Ik kan het wel hebben over de effecten ervan. Tijdens het wandelen had ik het gevoel dat alles om me heen plotseling heel rustig en stil werd. Midden in New York City was er geen geluid, alleen een intense, innemende stilte. Ik begon een trap af te lopen en, letterlijk, in de tijd tussen het optillen van een voet en het neerzetten ervan voor de volgende stap, opende zich iets in mij, alsof een schelp openbrak, en ik kon "zien" op een manier die ik niet wist te beschrijven.

Later, toen ik las over mensen die mystieke ervaringen hadden, realiseerde ik me: "Dat is het!" Er waren een aantal neveneffecten verbonden aan de ervaring, maar vanaf dat moment werd het heel duidelijk dat er veel meer in het leven was dan ik me eerder had voorgesteld. Veel van de stukjes begonnen in elkaar te passen, en een veel dieper niveau van begrip ontvouwde zich.

Deze verheven ervaring bleef me een paar weken bij, daarna daalde ze neer. Er is een vaak geciteerde uitdrukking: "Het is beter liefgehad en verloren te hebben, dan nooit te hebben liefgehad." Het is een van die waarheden

die pas duidelijk worden als het intense lijden van het verlies is weggeëbd. In zo'n verheven bewustzijn geleefd te hebben en er dan uit verwijderd te zijn, was de meest ellendige ervaring die ik me had kunnen voorstellen. Het was duidelijk dat de ervaring was ontstaan door mijn contact met de Oude Man, dus op dat moment besloot ik dat ik terug moest naar Chicago.

Een jaar later, toen ik terugkwam, verzamelden zich veel jonge mensen rond de Oude Man uit verschillende plaatsen. Sommigen hadden hem ontmoet en hadden hun eigen buitengewone ervaringen. Elke woensdagavond waren er bijeenkomsten in het huis. Op een gegeven moment begonnen muzikanten uit heel Chicago te komen. Meestal eindigde de bijeenkomst pas in de ochtenduren. Deze jonge musici voelden dat hun muziek een potentie had om te helen en te verheffen, en zij kwamen naar de Oude Man in de overtuiging dat hij hen kon helpen dieper te gaan. Vaak hadden zij tijdens hun optreden transcendente ervaringen opgedaan. Uit die groep werden genezingsgroepen gevormd, en er werd veel werk verricht.

Aanvankelijk had ik een semester vrij genomen van school, om drie maanden met hem door te brengen. Er is een uitdrukking die zegt: "De mens wikt en God beschikt." De drie maanden bleken dertien jaar te zijn, tot de dag dat hij stierf. Ik had gedacht dat, gezien mijn bijzondere ervaring gebeurd was omdat ik hem één keer ontmoet had, deze permanent zou worden als ik drie maanden bij hem zou blijven. Maar zo werkt het natuurlijk niet. Op dit pad krijgen we af en toe een glimp te zien die ons motiveert om te studeren en het werk te doen dat nodig is om te verdiepen.

De Oude Man stierf in 1987, maar rond hem had zich een gemeenschap gevormd die nog 15 jaar zou voortduren. Geleidelijk aan richtten de mensen hun aandacht op andere gebieden van hun eigen leven die zij wilden nastreven. Dus de gemeenschap had zijn tijd, en hield toen op.

Van tijd tot tijd, als we geluk hebben en ons ervan bewust zijn, bevinden we ons in de aanwezigheid van uitzonderlijke mensen. Hoe moeilijk het ook is voor ons om te aanvaarden, de boodschap die zij allen delen, is dat wat wij in hen zien, niet zo geweldig is als wat zij in ons zien. Het verschil is niet dat zij op de een of andere manier begiftigd zijn met gaven die voor de rest van ons niet beschikbaar zijn, maar het is eerder hun openheid om een leven te leiden dat authentiek is. De Oude Man was volledig zichzelf, geen imitatie van iemand anders. Authenticiteit en gebrek aan pretentie verwijderden de barrières die onze toegang tot een innerlijke bron blokkeren. Voor iedereen die zichzelf beschikbaar stelt, drukt dat innerlijke leven zich uit op de unieke manier die bij zijn ontwikkeling past. De Oude Man had een krachtige persoonlijkheid die aantrekkelijk was voor veel mensen. Maar de waarde ervan lag in zijn vermogen om deze te gebruiken als een instrument voor iets altruïstisch, meer diepzinnig.

The Theosophist

Vertaling Sabine Van Osta

Belgische Theosofische Orde van Dienst Ordre de Service Théosophique Belge

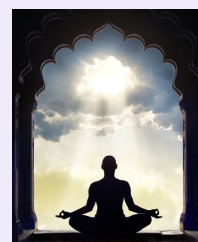
Om reeds te noteren in uw agenda

Zoals elk jaar, ter gelegenheid van de Dag voor de Vrede, organiseert de TOS een

Meditatie voor de Vrede

Dit jaar zal deze meditatie doorgaan op

zondag 19 september 2021 om 15u.

Belgische Theosofische Vereniging vzw
Société Théosophique Belge asbl

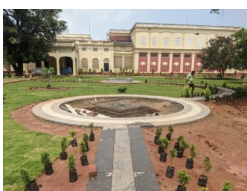

Om reeds te noteren un uw agenda

Zaterdag 4 september 2021 om 15u..

Geuzenplein 8, 1000 Brussel:

Nationale Opening van het activiteitenjaar 2021-2022

Van 28 tot 31 december 2021:

***De 146ste Internationale conventie:
« Living in the Now: challenges of the inner Life »***

Theosofische Orde van Dienst
Genezingsmeditaties zomer 2021

Donderdag 22 juli 2021 om 20u: Genezingsmeditatie (enkel voor leden)

Zoom link: <https://us02web.zoom.us/j/87906334119>

Donderdag 29 juli 2021 om 20u: Meditatie voor de Vrede.

Iedereen, ook niet-leden, van harte welkom!

Zoom link: <https://us02web.zoom.us/j/83131436539>

Donderdag 26 augustus 2021 om 20u: Genezingsmeditatie (enkel voor leden)

Zoom link: <https://us02web.zoom.us/j/83224760354>

